

1129

B.A./B.Sc.(General)-1st Semester**Journalism and Mass Communication**

Paper: Introduction to Mass Communication-I

(In all mediums)

Time allowed: 3 Hours

Max. Marks: 70

NOTE: Attempt five questions in all, including Question No. I which is compulsory and selecting one question from each Unit.

- *_*_* -

I. Attempt any seven of the following in 50-75 words each: -

- (a) Concept of communication
- (b) Dyadic communication
- (c) S-R model
- (d) Lasswell formula
- (e) Indian Press during emergency 1975
- (f) Radio Industry in India
- (g) New Media in India
- (h) Press in modern India (1978-Present)
- (i) Group communication
- (j) Hickey's gazette

(7×2)

UNIT – I

II. Define communication. Explain its nature and concept. (14)

III. Discuss forms of communication with examples. (14)

UNIT – II

IV. Explain Schramm's model of communication. (14)

V. Explain Mathematical model of communication. (14)

UNIT – III

VI. Explain the role of nationalist press in freedom struggle. (14)

VII. What laws were imposed on Indian Press before Independence? (14)

UNIT – IV

VIII. Discuss the growth of Press Industry in India. (14)

IX. Has the rise of internet affected the TV Industry in India? Discuss. (14)

- *_*_* -

(Hindi/Punjabi versions enclosed)

P.T.O.

(2)

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੰਖਿਆ 1 ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ ਤਥਾ ਭਾਗ (1-4) ਮੇਂ ਸੇ ਏਕ-ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਚਯਨ ਕਰਤੇ ਹੁਏ, ਸਭੀ ਮੇਂ ਸੇ ਕੁਲ ਪਾँਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

- *_*_* -

1. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਨ੍ਹੀਂ ੭ ਪ੍ਰਸ਼ਨੋਂ ਕਾ ਉਤਰ 50-75 ਸ਼ਬਦੋਂ ਮੇਂ ਦੇਂ:-

- (ਕ) ਸੰਚਾਰ ਕੀ ਅਵਧਾਰਣਾ।
- (ਖ) ਧੁਸ਼ਮ ਸੰਚਾਰ।
- (ਗ) ਏਸ.ਆਰ. ਮਾਡਲ।
- (ਘ) ਲਾੱਸਵੈਲ ਸੂਤਰ।
- (ਙ.) ਆਪਾਤਕਾਲ ਕੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰੈਸ (੧੯੭੫)।
- (ਚ) ਭਾਰਤ ਮੇਂ ਰੇਡੀਓ ਉਯੋਗ।
- (ਛ) ਭਾਰਤ ਮੇਂ ਨਯਾ ਮੀਡੀਆ।
- (ਜ) ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਰਤ ਮੇਂ ਪ੍ਰੈਸ (੧੯੭੮-ਵਰਤਮਾਨ)।
- (ਝ) ਸਮੂਹ ਸੰਚਾਰ।
- (ਞ) ਹਿਕਕੀ ਗਜਟ।

ਭਾਗ-1

2. ਸੰਚਾਰ ਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀਜ਼ਿਏ। ਇਸਕੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਔਰ ਅਵਧਾਰਣਾ ਕਾ ਵਰਨਨ ਕੀਜ਼ਿਏ।

3. ਸਮ੍ਰੇਸ਼ਣ (ਸੰਚਾਰ) ਕੇ ਰੂਪੋਂ ਕੀ ਉਦਾਹਰਣੋਂ ਸਹਿਤ ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।

ਭਾਗ-2

4. ਸ਼ਾਮ ਕੇ ਸੰਚਾਰ ਮਾਡਲ ਕੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।

5. ਸੰਚਾਰ ਕੇ ਗਣਿਤੀਯ ਮਾਡਲ ਕੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।

ਭਾਗ-3

6. ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸੰਬੰਧ ਮੇਂ ਗਯੁਵਾਦੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕਾ ਵਰਨਨ ਕੀਜ਼ਿਏ।

7. ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸੇ ਪੂਰਵ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰੈਸ ਪਰ ਕੌਨ-ਕੌਨ ਸੇ ਕਾਨੂਨੀ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧ ਲਗਾਏ ਗਏ?

ਭਾਗ-4

8. ਭਾਰਤ ਮੇਂ ਪ੍ਰੈਸ ਉਯੋਗ ਕੀ ਵ੍ਰਦ੍ਧਿ ਕੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।

9. ਕਯਾ ਭਾਰਤ ਮੇਂ ਇੰਟਰਨੈਟ ਕੇ ਉਤਯਾਨ ਨੇ, ਭਾਰਤ ਮੇਂ ਟੀ.ਵੀ. ਉਯੋਗ ਕੋ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਯਾ ਹੈ? ਚਰਚਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।

- *_*_* -

(3)

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ (1-4) ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

- *_*_* -

1. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ 7 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ 50-75 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ:-

- (ੳ) ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ।
- (ਅ) ਯੁਗਮ ਸੰਚਾਰ।
- (ੲ) ਏਸ.ਆਰ. ਮਾਡਲ।
- (ਸ) ਲਾਸਵੈਲ ਸੂਤਰ।
- (ਹ) ਆਪਾਤਕਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰੈਸ (1975)।
- (ਕ) ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰੇਡੀਉ ਉਦਯੋਗ।
- (ਖ) ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਮੀਡੀਆ।
- (ਗ) ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰੈਸ (1978-ਵਰਤਮਾਨ)।
- (ਘ) ਸਮੂਹ ਸੰਚਾਰ।
- (ਙ) ਹਿੱਕੀ ਗਜਟ।

ਭਾਗ-1

2. ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ। ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

3. ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-2

4. ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਮਾਡਲ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

5. ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਗਣਿਤ ਵਾਲੇ ਮਾਡਲ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ-3

6. ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਪ੍ਰੈਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

7. ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰੈਸ ਤੇ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧ ਲਾਏ ਗਏ ਸੀ?

ਭਾਗ-4

8. ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰੈਸ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

9. ਕੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇੰਟਰਨੈਟ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੇ, ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਟੀ.ਵੀ. ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

- *_*_* -